

SAFRANBOLU'DA ÖZEL BİR GÜN: 01 Nisan 2018 (*)

Kızıltan ULUKAVAK

Safranbolu için Nisan/2018 ayının ilk günü, kent tarihine not düşülecek özel bir gün olarak değerlendirilmelidir. 01 Nisan 2018 günü Safranbolu'da BAKZİFED (*Batı Karadeniz Sanayici ve İş İnsanları Dernekleri Federasyonu*) tarafından bir ödül töreni düzenlendi. Tören nedeniyle çeşitli dallarda, ülkemizin çok ünlü kişileri Safranbolu'yu onurlandırdı.

Bunlar arasında;TBMM'nin eski Başkanvekili Sayın Yılmaz ATEŞ, Devlet eski Bakanı Sayın Önay ALPAGO, uluslararası üne sahip, ülkemizin çok saygın bilim adamı Sayın Prof.Dr. Mehmet HABERAL, Türkiye'nin hukuk alanındaki güvencesi, Hukuk Devleti ve Hukukun Üstünlüğü ilkelerinin yılmaz savunucusu Türkiye Barolar Birliği'nin Sayın temsilcileri; Bartın, Ankara-Yenimahalle ve Çaycuma'nın çok başarılı Sayın Belediye Başkanları, her sabah televizyon yayınlarında izlenme rekorları kıran, FOX TV "*Çalar Saat*" programının yapımcısı ve sunucusu Sayın İsmail KÜÇÜKKAYA, televizyonlarımızın ilgi ve beğeni ile izlenen çok başarılı sunucusu hemşehrimiz Sayın Gülgün FEYMAN BUDAK, Beşiktaş Jimnastik Kulübü'nün 2. Başkanı Sayın Ahmet Nur ÇEBİ başta olmak üzere, toplum önderi, sivil toplum kuruluşu yöneticisi, başarılı iş adamı statüsünde, sanat ve kültür insanı kimliğinde, yöremizden ve yöremiz dışından çok değerli konuklar vardı.

Safranbolu böylece ülkemizin çok sayıda saygın ve seçkin ünlülerine ev sahipliği yaptı. Düzenledikleri ödül törenini Safranbolu'da gerçekleştirmekle, bu onur verici olguyu kentimize yaşatan BAKZİFED yönetimine ve özellikle Başkanları hemşehrimiz Sayın Bahri KÜPELİ'ye, hiç kuşkusuz Safranboluluların teşekkürlerini sunmak gerekir. Sayın KÜPELİ bu konuda takdire değer bir hemşehrilik ve Safranboluseverlik örneği sergilemiştir.

"*Safranbolu Hilton Garden İn Otel*"de düzenlenen ödül töreni nedeniyle, son birkaç günden bu yana yazılı ve görsel yayın organlarında hep Safranbolu'dan söz ediliyor. Böylece Safranbolu kamuoyu gündemine taşınmış bulunuyor. Törene katılanların çok ünlü; çok seçkin kişiler olması ve onların Safranbolu'ya ilişkin izlenimlerini aktarmaları, Safranbolu'ya olan ilginin yoğunlaşmasında önemli bir kazanım oluyor. Örneğin BRTV'nin kendisiyle yaptığı röportajda, Safranbolu'ya ilk kez geldiğini ve çok etkilendiğini söyleyen Prof.Dr. Mehmet HABERAL'ın Safranbolu'yu, kurucusu olduğu Başkent Üniversitesi'nin KANAL B Televizyonu aracılığıyla, tüm dünyaya taşıyacağını ve tanıtacağını bildirmesi çok sevindiricidir.

Başkanlığını Sayın Önay ALPOGA'nın yaptığı bir seçici kurul tarafından çeşitli alanlarda ödüle layık görülenler arasında, yöremizden de Sayın Şefik DİZDAR, Sayın Ali SEZER, Sayın Mehmet ÇETİNKAYA başta olmak üzere, kendi dallarında ödüle layık görülen çok sayıda hemşehrimiz de bulunuyordu. Bu satırların yazarına da "*Geçmiş Dönemlerin En İyi Yerel Yöneticisi Dalı*"nda ödül verildi; ödülünü çok değerli, çok saygın bilim adamı Prof.Dr.Mehmet HABERAL'in elinden almış olması ise, ödülünden çok daha değerliydi.

Zonguldak Mehmet Çelikel Lisesi mezunu olan Sayın Mehmet HABERAL gibi, bu satırların yazarı da aynı liseden, daha önce 1955 yılında mezun olmuştu; tüm Mehmet Çelikeliler gibi hem Sayın HABERAL'la, hem de HABERAL'ı yetiştiren, ülkemize kazandıran okuluyla övünenlerdendi; ayrıca bu gerçeğe sık sık değinmekten de büyük zevk alanlardandı. Bu nedenle Sayın Prof.Dr. Mehmet HABERAL'ın elinden aldığı ödül, törende yaptığı konuşmada da özellikle belirttiği üzere ayrı bir önem, ayrı bir anlam taşıyordu.

Aynı konuşmada Safranboluluların çok sık karşılaştığı, "*Niçin Safranbolu ünlü bir kent oldu? Ülkemizde başka tarihsel kent yok mu, neden onlar ünlenmedi, neden onlardan biri UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınmadı?*" sorusu da, özetle şöyle yanıtlanarak, konuklar bu konuda aydınlatılmaya çalışıldı:

"Hiç kuşkusuz Türkiye'de, her biri geçmişte Safranbolu'dan çok daha ünlü ve çok daha önemli konumda çok sayıda tarihsel kent var. Bu kentler tarih içinde Safranbolu'nun

çok önünde yer alır. Bugün başka tarihsel kentlerin değil de, Safranbolu'nun öne çıkması, oralarda eski sivil mimarlık dokusunu oluşturan yapıların tamamına yakın büyük kısmının yıkılıp, tarihsel çevrenin yok edilmiş olmasındandır. Yıkılanların yerine *"insan silosu"* olarak tanımlayabileceğimiz çok katlı beton blokların dikilmesindendir. Safranbolu'da ise, sokaklar boyunca, mahalleler halinde bir bütün olarak, çeşmeleriyle, mahalle cami ve mescitleriyle birlikte, eski ev ve konakların bozulmadan korunarak günümüze taşınması ve bir açık hava müzesi halinde sergilenmesi Safranbolu'ya özgü bir ayrıcalıktır.

Bundan 40-50 yıl önce ülkemizde sadece doğal çevrenin ve doğal güzelliklerin korunmasına; insandan arınmış arkeolojik alanlara ve ören yerlerine sahip çıkılmasına yönelik bir duyarlılık vardı. İnsan emeğinin ürünü tarihsel çevrenin korunması ise tarih, sanat ve mimarlık çevrelerinin bilimsel ve entelektüel bir özleminden öte bir anlam taşııyordu.

Bu özlemin duygusal bir evreden, uygulama alanına geçirilmesi ve geniş halk kitlelerine benimsetilmesi ilk kez Safranbolu'da gerçekleştirildi. 1970'li yılların ortalarında, kimileri *"eskiye rağbet olsa, bit pazarına nur yağardı"* derlerken, zamanın Safranbolu Belediye yönetimi, çok değişik çevrelerin tepkisine rağmen, halkıyla bütünleşerek Safranbolu'nun tarihsel kent dokusunun korunması kararını almış; bu nedenle karşı karşıya kalınan tüm sosyal ve siyasal riskleri göğüslemiştir.

Safranbolu zaman içinde farklı düşünce ve siyasal anlayışta olanlarca yönetilse de, 1970'li yıllarda temelleri atılan kentin korunmasına yönelik duyarlılık ve uygulamalardan, ileriki yıllarda da hiçbir ödün verilmemesi sonucu Safranbolu bugünlere taşınmıştır.

Özetle, 1994 yılında UNESCO tarafından *"Dünya Miras Listesi"*ne alınan Safranbolu, kent dokusuyla özel bir kettir. Ayrıca ulusal kimliğimizin ve ulusal kültürümüzün bir tapu senedi gibi kanıtlandığı bir yerleşim yeri olarak da büyük bir değer taşımaktadır.

"Başka Safranbolu yok", "Kendini Koruyan Kent: Safranbolu", "Yaşayan Tarihimiz, Geleceğe Mirasımız Safranbolu" söylemleri sık sık yinelenir. Safranbolu'ya gelen yerli ve yabancı ziyaretçiler de, bu söylemlerin hak edildiği görüşündedir. Tüm konuklarımızın da, bu söylemlerde dile getirilen görüşleri paylaşacağı ümit edilir."

Bu satırların yazarının ödül törenindeki konuşmasının sonunda dile getirdiği bu ümit hep korunmalı; Safranbolu, hep ulusal kimliğimizin gözlemlenip kıvanç duyulan ve ulusal kültürümüze tanık olup gururlanılan bir kent olarak kalmalıdır. İleriki yıllarda da sürekli olarak, *"Başka Safranbolu yok"* denilmesinin bir gerçeğin dile getirildiği, çok doğru bir söylem olduğu herkes tarafından benimsenmelidir.

Bu ümit ve istemin gerçekleşmesinde en büyük görevi, Safranbolu halkından önce, Safranbolu'yu yönetenlerin üstlenmesi gerektiği de unutulmalıdır.

Kızıltan ULUKAVAK

(*) 05.04.2018 tarihli Safranbolu Ekspres Gazetesi'nde yayınlanmıştır.